

**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)**

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 30.09.2022 р. № 1068/ЗП/99-00-24-01-02-10 На № _____ від _____ 20__ р.

Борису Стельмашуку

sbb1977@ukr.net

Державна податкова служба України розглянула Ваш запит на отримання публічної інформації від 23.09.2022, який надійшов із Секретаріату Кабінету Міністрів України листом від 27.09.2022 № 19940/0/2-22 (вх. ДПС № 876/зп від 27.09.2022), щодо переліку країн Європейського Союзу, в яких українські біженці не сплачуватимуть податки зі своїх українських доходів, перебуваючи в таких країнах понад 183 дні, та в межах компетенції інформує.

Статтями 6 та 19 Конституції України передбачено, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи діють у межах повноважень та способ, визначені Конституцією та законами України.

Відповідно до статті 19 Закону України від 13 січня 2011 року № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закон № 2939) запит на інформацію – це прохання особи до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що знаходиться у його володінні.

Суть запиту на інформацію зводиться до прохання особи до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що знаходиться у його володінні.

Згідно зі статтею 1 Закону № 2939 публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Отже, Закон № 2939 надає право доступу до вже існуючої інформації і не вимагає у відповідь на запит створювати нову інформацію, зокрема роз'яснювати, проводити змістовний аналіз.

Зазначена правова позиція визначена у постанові Пленуму Вищого

К
Державна податкова служба України
1068/ЗП/99-00-24-01-02-10 від 30.09.2022

адміністративного суду України від 29 вересня 2016 року № 10 «Про практику застосування адміністративними судами законодавства про доступ до публічної інформації», в пункті 1 якої зазначено, що не є інформаційним запитом звернення, для відповіді на яке необхідно створити інформацію.

Оскільки надання відповіді на запит потребує вчинення певних дій, а саме аналізу чинного законодавства для надання роз'яснень (консультацій), з питання порядку оподаткування фізичних осіб, які перебувають за межами території України понад 183 дні та отримують доходи з джерел в Україні, то такий запит за своєю суттю є зверненням. Крім того, ДПС не володіє запитуваною інформацією, оскільки зазначене питання стосується порядку оподаткування доходів у країнах Європейського Союзу. Отже, як наслідок Ваш запит не підпадає під дію статті 1 Закону № 2939.

З огляду на зазначене вище, на підставі пункту 1 частини першої статті 22 Закону № 2939 повідомляємо про відмову у задоволенні запиту відповідно до порядку, визначеного Законом № 2939.

Разом з тим повідомляємо, що правові основи оподаткування фізичних осіб встановлено розділом IV Податкового кодексу України (далі – Кодекс), відповідно до п. 162.1 ст. 162 якого платниками податку на доходи фізичних осіб (далі – податок) є:

фізична особа – резидент, яка отримує доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи;

фізична особа – резидент, яка володіє та/або користується (орендує (суборендує), на умовах емфітевзису, постійно користується) земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь, у частині мінімального податкового зобов'язання;

фізична особа – нерезидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні;

податковий агент.

Поняття «резидент» та умови набуття платником податку статусу податкового резидента України визначено п.п. 14.1.213 п. 14.1 ст. 14 Кодексу, в якому, зокрема, зазначено, що фізична особа – резидент – це фізична особа, яка має місце проживання в Україні.

У разі, якщо фізична особа має місце проживання також в іноземній державі, вона вважається резидентом, якщо така особа має місце постійного проживання в Україні; якщо особа має місце постійного проживання також в іноземній державі, вона вважається резидентом, якщо має більш тісні особисті чи економічні зв'язки (центр життєвих інтересів) в Україні. У разі якщо державу, в якій фізична особа має центр життєвих інтересів, не можна визначити, або якщо фізична особа не має місця постійного проживання у жодній з держав, вона вважається резидентом, якщо перебуває в Україні не менше 183 днів (включаючи день приїзду та від'їзду) протягом періоду або періодів податкового року.

Достатньою (але не виключною) умовою визначення місця знаходження центру життєвих інтересів фізичної особи є місце постійного проживання членів її сім'ї або її реєстрації як суб'єкта підприємницької діяльності.

Якщо неможливо визначити резидентський статус фізичної особи, використовуючи попередні положення цього підпункту, фізична особа вважається резидентом, якщо вона є громадянином України.

До нерезидентів належать фізичні особи, які не є резидентами України (абзац «в» п.п. 14.1.122 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

На сьогодні діє норма наказу Державної податкової адміністрації України від 12.04.2002 № 173 «Про підтвердження статусу податкового резидента України», якою передбачено, що для підтвердження статусу резидента України контролюючий орган видає довідку-підтвердження статусу податкового резидента України (далі – довідка) для уникнення подвійного оподаткування відповідно до норм міжнародних договорів.

Разом з тим відповідно до ст. 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Пунктом 3.2 ст. 3 Кодексу передбачено, якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені Кодексом, застосовуються правила міжнародного договору.

Таким чином, вітчизняним законодавством передбачена пріоритетність міжнародних норм над нормами національного законодавства.

Разом з тим слід зазначити, що за загальними правилами міжнародних договорів України про уникнення подвійного оподаткування фізичні особи, які мають статус резидентів України, що перебувають за межами України та отримують доходи з джерел із України у вигляді заробітної плати від українського роботодавця, підпадають під дію податкового законодавства країн перебування.

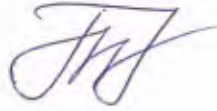
Водночас відповідно до правил зазначених міжнародних договорів «винагорода, що одержується резидентом Договірної Держави у зв'язку з роботою за наймом, здійснюваною в іншій Договірній Державі, оподатковується тільки в першій згаданій Державі, якщо:

- а) одержувач перебуває в другій Державі протягом періоду або періодів, що не перевищують у сукупності 183 днів у будь-якому дванадцятимісячному періоді, що починається або закінчується протягом фінансового року іншої Держави, і
- б) винагорода сплачується наймачем або від імені наймача, який не є резидентом іншої Держави, і
- с) витрати зі сплати винагород не несуть постійне представництво або постійна база, які наймач має в другій Державі».

Згідно із статтею 23 Закону № 2939 запитувач має право оскаржити рішення, дії чи бездіяльність розпорядників інформації, зокрема до суду.

Оскарження рішень, дій чи бездіяльності розпорядників інформації до суду здійснюється відповідно до Кодексу адміністративного судочинства України.

Директор Департаменту
оподаткування фізичних осіб

Тетяна МІГАС

Світлана Володимирова 284 18 21